

dovolací rekurs nebyly přiřčeny, ježto ani zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., ani cís. patent ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. nemají předpisů o přísudku útrat za opravné prostředky.

Čís. 8807.

Stavební ruch.

Povolením příspěvku podle § 27 (1) čís. 2 zákona ze dne 25. ledna 1923, čís. 35 sb. z. a n. státem a přijetím příspěvku stavebníkem zakládá se mezi státem a stavebníkem poměr soukromoprávní. Na tom nebylo nic změněno předpisy § 46 pozdějších zákonů o stavebním ruchu čís. 44/1927 a 43/1928.

(Rozh. ze dne 21. března 1929, R I 106/29.)

Žalobce domáhal se na československém státu zaplacení části pohledávky, která příslušela staviteli Gustavu R-ovi proti ministerstvu sociální péče z důvodu stavební podpory, z kteréž pohledávky dle jeho udání mu 30.000 Kč postoupil a kterouž částku podle jeho udání ministerstvo sociální péče neprávem zaplatilo bernímu úřadu v Č., který pohledávku po vyrozumění ministerstva sociální péče o postupu zabavil. K námitce nepřípustnosti pořadu práva soud prvního stádu žalobu odmítl. D ů v o d y: Jde o část pohledávky veřejnoprávní, která rázu veřejnoprávního nepozbyla postupem a následujícími událostmi a jejíž uplatňování nenáleží před soudy, nýbrž před úřady správní. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, v řízení pokračoval. D ů v o d y: Výnosem ministerstva sociální péče ze dne 30. září 1924 povolena byla Gustavu R-ovi, bývalému staviteli v Č., stavební podpora ve smyslu § 27 čís. 2 zák. čís. 35/28. Podpora byla povolena podle zákona čís. 35/23 a teprve zákon čís. 44/1927 v § 46 stanovil, že právní poměry mezi státem a stavebníkem nebo pozdějším nabyvatelem domu založené udělením podpory podle tohoto zákona nejsou poměry občanskoprávními a že spory z takových poměrů nepatří na pořad práva. Zákon ten nevztahuje se však na poměry založené na základě dřívějších zákonů o stavebním ruchu, neboť teprve zákon čís. 44/27 mluví o vykonatelnosti rozhodnutí správního úřadu, čehož u dřívějších zákonů nebylo. Úprava sporné otázky do zákona čís. 44/27 byla ta, že rozhodnutí o tom, mají býti udělena státem podpora, jest úkonem veřejnoprávním, že však celý další poměr po povolení podpory státem ohledně této podpory jest poměrem soukromoprávním a pro případné spory že jest pořad práva přípustným. Co platí o stavebníku, musí platiti i o jeho postupníku vzhledem k předpisu § 1394 obč. zák. Novějších předpisů o této otázce nelze použiti, ježto jde o nárok odvozovaný z podpory podle zák. čís. 35/23 (rozh. sb. n. s. čís. 7281).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Předeslati jest, že napadené usnesení jest v podstatě změňujícím, nikoli zrušovacím usnesením, ježto se soudu prvé stolice neukládá by o otázce přípustnosti pořadu práva dále jednal a znovu rozhodl, nýbrž se mu ukládá, by ve sporu dále jednal, obíral se tedy námitkou nepřislusnosti, po případě pak i věci samou. Rekursní soud zcela správně dovodil, že se povolením příspěvku podle § 27 (1) čís. 2 zák. o stavebním ruchu ze dne 25. ledna 1923, čís. 35 sb. z. a n. státem a přijetím příspěvku stavebníkem zakládá mezi státem a stavebníkem poměr soukromoprávní. Nejvyšší soud obíral se podobnou otázkou v rozhodnutí čís. 7281 sb. n. s. Tam šlo sice o podporu ve formě záruky podle § 27 (1) čís. 1 zákona ze dne 27. ledna 1922, čís. 45 sb. z. a n., kdežto nyní jde o podporu ve formě příspěvku podle zákona čís. 35/1923. Ale oba tyto zákony mají stejné zásady v otázce, pokud jde při podpoře o poměr veřejnoprávní, či soukromoprávní. Jak již v rozhodnutí čís. 7281 doličeno, jest rozhodnutí státní správy, zda jest někomu udělit podporu, úkonem veřejnoprávním a nemůže se nikdo, u něhož jsou splněny určité předpoklady, domáhati na soudě toho, by mu byla udělena podpora. Další poměr mezi státem a podpořeným jest v obou řečených zákonech vybudován na základě soukromoprávním. Pokud jde speciálně o podporu ve formě příspěvku podle zákona čís. 35/1923, jest poukázati na předpisy § 30 a 31 zákona. Podle § 30 záleží podstata příspěvků v tom, že stát »zavazuje se« vlastníku stavby přispívati způsobem tamže blíže uvedeným. Podle § 31 jest tento příspěvek zapsati na list statkové podstaty jako reální právo a tvoří s nemovitostí ve vložce té zapsanou předmět zástavního práva pro hypoteční dluhy na nemovitosti vložené. S druhé strany přejímá vlastník stavby povinnosti vytčené v §§ 42 a násl. prováděcího nařízení čís. 160/1923 a k zajištění jich jest podle § 55 nařízení vložiti na nemovitost právo zástavní za konvenční pokutu v určité výši. Již z těchto předpisů jest patrné, že poměr založený v tom kterém konkrétním případě mezi státem, rozhodnuvším se poskytnouti příspěvek, a vlastníkem nemovitosti jest vybudován na základech soukromoprávních a že zejména »závazky«, které takto vzal stát na sebe, nelze považovati prostě jen za nařízení, opatření a nálezy po rozumu § 1 nařízení ze dne 20. dubna 1854, čís. 96 ř. z., na něž stěžovatel poukazuje. Posléze jest poukázati i na předpis § 38 nařízení čís. 160/1923, podle něhož příspěvek podle § 27 (1) čís. 2 cit. zák. bude vypláceti ministerstvo sociální péče vlastníku nemovitosti, »nebude-li jiná osoba oprávněna k přijetí splatné lhůty«. Otázku, zda jiná osoba jest oprávněna k přijetí splatné lhůty, řešiti jest rovněž podle zásad soukromého práva (§ 1392 a násl., § 1368 a násl. obč. zák., § 290 a násl. ex. ř. atd.); zejména přihlížeti bude i k § 307 ex. ř., kdež jsou předpisy o tom, jak se může nebo má poddlužník zachovati, činí-li si na pohledávku přikázanou k vybrání nárok i jiná osoba než vymáhající věřitel. Zvláštní povaze státního hospodářství a účetnictví jest dostatečně vyhověno tím, že pro dobrovolné zastavení nebo pro postoupení pohledávky proti státnímu po-

kladu příslušející a u státních pokladen splatné, jsou vydány zvláštní všeobecné předpisy v nařízení min. práv a financí ze dne 24. října 1897, čís. 251 ř. zák. V rozhodnutí čís. 7281 bylo též dovozeno, že nelze na poměry založené udělením podpory podle zákonů čís. 100/1921, 45/1922, 35/1923 a 58/1924 vztahovati předpis § 46 zákona ze dne 7. dubna 1927, čís. 44 sb. z. a n., ve kterémžto předpisu jest jen ohledně podpor podle tohoto zákona udělených ustanoveno, že poměry tím založené nejsou občanskými právními věcmi a že jsou tudíž spory mezi státem a vlastníkem domu vystaveného s podporou podle tohoto zákona vyloučeny z pořadu práva. Z týchž důvodů nelze v případě, o nějž tuto jde, použití předpisu § 46 zák. ze dne 28. března 1928, čís. 43 sb. z. a n., kterýžto předpis má též obsah jako § 46 zák. čís. 44/1927. K vývočům dovolacího rekursu se podotýká, že vzhledem k výstavbě zákonů o stavebním ruchu a vzhledem k jich intenci, by osoby, jimž se podpory podle těchto zákonů dostalo, věděly, na čem jsou, nelze dovozovati, že výrazem »zavazovati se« nelze rozuměti založení závazků po rozumu soukromého práva hmotného. Stačí odkázati na redakci § 29 zákona čís. 45/1922 oproti doslovu § 32 zák. čís. 100/1921. V zákoně čís. 45/1922 k rozptýlení obav osob podpořených bylo výslovně řečeno, že »záruka« státu záleží v tom, že se stát zavazuje věřiteli a též dlužníku. Proto poměr založený podporou podle prvních čtyř zákonů o podpoře stavebního ruchu nelze stotožňovati s udílením podpory v nezaměstnanosti, s udílením koncese a s přiřčením podobných práv, jak stěžovatel míní. Stěžovatel poukazuje na to, že prý by bylo protimyslným, aby určité poměry na základě prvních čtyř zákonů byly soukromoprávní a na základě dalších dvou veřejnoprávní. Avšak z toho, co uvedeno, jest patrné, že nelze v §§ 46 těchto dvou zákonů spatřovati zákonný výklad starších zákonů o stavebním ruchu.

Čís. 8808.

Do srovnalých usnesení nižších soudů v otázce přiznání náhradního nároku podle § 222 ex. ř., jest přípustným dovolací rekurs (§ 239, třetí odstavec, ex. ř.).

Přiznání náhradního nároku podle § 222 ex. ř. předpokládá, že pohledávka věřitele nepoměrně uspokojeného z dražebního výtěžku v čase dražby ještě vázne na neprodaných nemovitostech (na podílech nemovitosti).

(Rozh. ze dne 21. března 1929, R I 121/29.)

Při exekučním prodeji $\frac{3}{7}$ zavazené nemovitosti došla plného uspokojení pohledávka knihovního věřitele Václava Sch-a. Návrh banky A., by jí byl přiznán a zajištěn náhradní nárok na neprodaných $\frac{4}{7}$ nemovitosti v pořadí pohledávky Václava Sch-a po případě v běžném pořadí, soud první stolice zamítl. Rekursní soud napadené usne-